

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	V. Oude Alink	Datum	12 november 2025
E-mail	Veerle.oudealink1@utrecht.nl	Kenmerk	32361423
Type brief	Aanbiedingsbrief	Onderwerp	Uitvoeringsprogramma 'De stem van jonge Utrechters'
Bijlage(n)	2	Beleidsveld	Samen Stad Maken

Geachte leden van de raad,

Samen werken we hard aan het doel dat Utrecht in 2040 een inclusieve, veerkrachtige en gezonde gemeenschap is, waarin alle inwoners een gelijke kans hebben om zich te ontwikkelen tot wie ze kunnen en willen zijn (Sociale Visie 2040). Dit geldt dus ook voor jonge Utrechters; zij zijn niet alleen de toekomst, maar ook nu al partners in het maken van de stad. De gemeente Utrecht roept daarom de minister van Binnenlandse Zaken op om de leeftijd dat je mag stemmen bij verkiezingen te verlagen naar 16 jaar. Daarnaast vinden we het belangrijk dat jonge Utrechters meer te zeggen krijgen bij plannen van de gemeente en de ruimte krijgen om zelf dingen te doen. We gaan jonge Utrechters daarom meer steunen in hun eigenaarschap en verantwoordelijkheid. En we gaan meer moeite doen om hun stem te horen. Hiervoor hebben we het uitvoeringsprogramma 'De stem van jonge Utrechters' vastgesteld.

Dit uitvoeringsprogramma heeft de eerder vastgestelde beleidsnota's *Jeugd 'samen opgroeien, samen opvoeden'* en *Samen stad maken - Geen Utrecht zonder U* als basis en is daarmee een uitwerking van beide nota's. Via vier pijlers geven we in het uitvoeringsprogramma weer hoe we de zeggenschap van jonge Utrechters gaan vergroten:

1. Laagdrempelige ondersteuning voor initiatieven van jonge Utrechters
2. Bereiken van jonge Utrechters
3. Samenwerken met jonge Utrechters vanuit het onderwijs
4. Erkenning en waardering

Dit uitvoeringsprogramma is een gezamenlijk product van Utrechtse jongeren zelf en de gemeente Utrecht. In nauwe samenwerking met hen (in de vorm van verschillende werksessies, straatgesprekken en direct contact met jongeren) is dit programma vormgegeven. We presenteren dit uitvoeringsprogramma dan ook in de vorm die jongeren zelf gekozen hebben: kort en beknopt, visueel en makkelijk leesbaar. Daarbij vindt u een bijlage met alle achtergrondinformatie. Daarom wijkt dit uitvoeringsprogramma af van het gestandaardiseerde, Utrechtse format. De maatregelen uit dit programma zijn gelijkwaardig aan die in andere uitvoeringsprogramma's en we zullen bewaken dat de maatregelen uit dit programma op een goede manier worden uitgevoerd.

We gaan hieronder in op de verschillende pijlers en geven daarbij aan welke moties en toezeggingen hierin verwerkt zijn.

Pijler 1: Laagdrempelige ondersteuning voor initiatieven van jonge Utrechters

Het ondersteunen van initiatieven van jongeren zonder hen te veel gemeentelijke eisen op te leggen, stimuleert jongeren om hun ideeën voor de stad of de buurt te realiseren en versterkt hun gevoel van betrokkenheid en verantwoordelijkheid. Een van de dingen die we hiervoor gaan doen is het Initiatievenfonds laagdrempeliger maken voor jongeren, onder andere door het vergroten van zichtbaarheid en communicatie, doorverwijzen vanuit het jongerenwerk en directe contactmogelijkheden via een Whatsapp-kanaal. Daarnaast zullen we jongeren als doelgroep prominenter verwerken in de subsidieregelingen Stem van Utrechters, VIVE en de projectsubsidies cultuur. Ook zetten we campagnes op rond buurthuizen en kijken we samen met jongeren hoe jongerenontmoetingsplekken verbeterd en het aantal daarvan vergroot kan worden.

Pijler 2: Bereiken van jonge Utrechters

De stem van jonge Utrechters is vaak ongehoord gebleven omdat onze huidige manieren en middelen niet altijd goed pasten bij de manier waarop deze doelgroep zich laat horen. Dat gaan we veranderen door meer *outreaching* te werken. We gaan bestaande jongerenraden versterken en brengen jongerenraden meer met elkaar in verbinding, bijvoorbeeld tijdens de inspiratiemarkt (zie pijler 4). We richten een expertiseteam jongerencommunicatie op, dat aan de slag gaat met zaken als taalgebruik en het gebruik van 'echte' mensen in communicatie. Ook elders binnen de gemeente wordt meer expertise in samenwerking met jongeren opgebouwd, zoals in de pool van Samen stad maken. We gaan daarnaast jonge Utrechters betrekken bij de nieuwe uitvraag over jongerenwerk.

Pijler 3: Samenwerken met jonge Utrechters vanuit het onderwijs

Jongeren hebben veelvuldig genoemd dat het onderwijs een fijne plek is voor hen om betrokken te worden. We zien het organiseren van samenwerking met jonge Utrechters vanuit het onderwijs daarom als essentieel. Daarom gaan we intensiever samenwerken met onderwijsinstellingen bij de invulling van burgerschapsonderwijs, onder andere door het aandragen van 'levensechte vraagstukken'. Om vraag en aanbod van deze vraagstukken bij elkaar te brengen stellen we een gemeentelijke coördinator in die in direct contact staat met het onderwijs. Deze coördinator zorgt er ook voor, samen met collega's van beleidsafdelingen, dat de vraagstukken die vanuit de gemeente worden aangedragen passend zijn bij het onderwijs. Hierbij kan gedacht worden aan samenwerking buiten de gemeente zelf, zoals met (maatschappelijke) organisaties uit de stad.

Pijler 4: Erkenning en waardering

Erkenning en waardering zijn fundamenteel voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren. Het versterkt positief gedrag en motiveert hen om actief te worden in hun omgeving. Gemeente, bedrijven en partners spelen hierbij een cruciale rol door beloning (zowel financieel als in de vorm van 'in het zonnetje zetten') op een leeftijdsgerichte manier vorm te geven. We gaan daarom een beloning geven bij deelname aan peilen. En we organiseren een inspiratiemarkt waar jongeren hun ideeën kunnen presenteren. De eerste bijeenkomst waar jongereninitiatieven in de schijnwerpers worden gezet vindt plaats in maart 2026, in samenwerking met de VNG, STAD, Save the Children en natuurlijk jonge Utrechters zelf.

Moties

Met het vaststellen van dit uitvoeringsprogramma geven we ook uitvoering aan een aantal moties. Als antwoord op [M422 Ook Utrecht verdient een jongerenraad](#), kiezen we ervoor om extra te investeren in het versterken van de bestaande jongerenraden en het meer in positie brengen van de ideeën van jongeren(initiatieven) door vanaf nu jaarlijks een inspiratiemarkt te gaan organiseren. Tijdens dit jaarlijkse evenement komen jongerenraden, jongereninitiatieven en afgevaardigden van het college

en de raad samen. Jonge Utrechters kunnen hierbij hun ideeën presenteren. Denk aan: acties van jongereninitiatieven, afgeronde studieprojecten of een weergave van de inzet van jongerenraden. Hiermee krijgen het college en de raad direct inzicht in de behoeften en wensen van jonge Utrechters, wat leidt tot beleidskeuzes die beter bij hen aansluiten. Jonge Utrechters krijgen tegelijkertijd erkenning en waardering voor hun inzet. Jongeren hebben aangegeven liever hun stem te laten horen op een meer laagdrempelige en minder 'geformaliseerde' manier en daarmee is dit een geschikte manier om hun stem te verstevigen. Met dit uitvoeringsprogramma zetten we in op een verbeterde samenwerking tussen jonge Utrechters en de gemeente het hele jaar door, maar expliciet de inspiratiemarkt is een gelegenheid voor jongeren om hun stem te bestendigen. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2025 is amendement [A156 Bezuinig niet op de stem van de toekomst](#) aangenomen, waarbij middelen zijn vrijgemaakt om binnen Samen stad maken verder uitvoering te geven aan deze motie M422 en daarmee te investeren in de stem van jonge Utrechters. Dit uitvoeringsprogramma geeft aan hoe we dat gaan doen.

Een aantal moties wordt met dit uitvoeringsprogramma voor een deel afgedaan. Onder pijler 2 geven we aan hoe we extra moeite doen om alle geluiden van verschillende jongerendoelgroepen te horen, zo ook de doelgroep waarin wordt opgeroepen in [M157 Betrek ook de GSA bij beleid over jeugd Utrecht](#).

Met betrekking tot [M518 Samen met jongeren aan tafel voor betere participatie binnen de jeugdzorg](#) willen we onderzoeken of jongeren, ouders en ervaringsdeskundigen hun positie nog verder kunnen versterken bij bestaande overleggen, zoals een stadstafel. Er is inmiddels structurele vertegenwoordiging van ouderperspectief bij het stelselgesprek Jeugd, dat vier keer per jaar plaatsvindt. Daarnaast spreken we jongerengroepen als Young Minds al structureel, we gaan dit verder uitbreiden binnen de jeugdzorg en evalueren hoe ze hun stem nog beter kunnen laten horen. Daarnaast geven we in het uitvoeringsprogramma aan hoe structurele in- en tegenspraak van jonge Utrechters georganiseerd kan worden. Hiermee is motie [M17 Geef oudervertegenwoordigers, jeugdvertegenwoordigers en cliëntenorganisaties een stoel](#) voor een deel afgedaan.

Tot slot

Dit uitvoeringsprogramma heeft looptijd 2025 – 2028. Er is duurzame cultuur- en gedragsverandering nodig om samenwerking met jongeren te verbeteren. Dit kost tijd en is een proces van een lange adem. Het is onderdeel van de cultuurverandering die met de beleidsnota Samen stad maken al is gestart en vraagt een verandering van houding en gedrag van ambtenaren, college en raad. De maatregelen in dit uitvoeringsprogramma zijn erop gericht om deze gedragsverandering te versterken. We zien de samenwerking met jongeren dus niet als een op zichzelf staand thema, maar als onderdeel van ons beleid. Daarom worden alle maatregelen gedekt vanuit al bestaande budgetten; we versterken de samenwerking vanuit wat we al doen. Er zijn geen extra budgetten gereserveerd. Tweejaarlijks ontvangt uw raad de monitor met effectindicatoren van het gehele Samen stad maken-beleid met daarbij een voortgangsbrief (de volgende verschijnt in 2026). Hierin nemen we ook voortgang op wat betreft 'samenwerking met jongeren' (zoals omschreven in [raadsbrief Voortgang Samen stad maken](#)). Dit doen we onder andere aan de hand van peiling over de effecten van dit uitvoeringsprogramma tijdens het uitvoeren van de maatregelen (denk aan: peiling tijdens inspiratiemarkt of sessie met onderwijsinstellingen). Tijdens de looptijd van dit uitvoeringsprogramma zal dit specifiek gaan over de uitvoering van de nieuwe maatregelen die in dit document beschreven staan.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,